

Archeologienota Kuurne Kortrijksestraat

Programma van maatregelen

Bert ACKE, Maarten BRACKE, Kris VAN QUAETHEM

19-4-2017

1. Gemotiveerd advies

Het plangebied (15 150m²) situeert zich in het zuidwesten van de gemeente Kuurne. Het plangebied grenst voor een deel aan de Kortrijksestraat in het zuiden, het noorden van het plangebied wordt begrensd door de Heulebeek. De kadastrale percelen die deel uit maken van het plangebied zijn terug te vinden onder Kuurne, sectie C, perceel nrs. 445m2, 446f, 445a7, 445v9, 445w9, 443p4, 444t2.

Het plangebied zal verkaveld worden waarbij op een centrale zone 24 woonkavels ingeplant worden en op een zuidelijke zone twee appartementsgebouwen gebouwd zullen worden. Een noordelijke zone (3 375m²) zal als groenzone behouden worden. Ook zal een wegenis aangelegd worden die de kavels en appartementsgebouwen zal aansluiten op de Kortrijksestraat. Daarnaast zullen ook nutsvoorzieningen en rioleringen aangelegd worden. De geplande werken zullen voor het centrale en zuidelijke deel een aanzienlijke verstoring van het bodemarchief tot gevolg hebben.

Het uitgevoerde bureauonderzoek is volledig waarbij alle relevante en beschikbare bronnen teruggevonden werden en geraadpleegd. Op basis van het verslag van resultaten van het bureauonderzoek kan de aan- of afwezigheid van een archeologische site echter niet gestaafd worden, en is er een zeker potentieel op archeologische sporen of sites aanwezig. Daarom is het voor de zones van het projectgebied die onderhevig zijn aan een bedreiging van het bodemarchief noodzakelijk om een verder vooronderzoek uit te voeren. Het geselecteerde gebied (het volledige plangebied uitgezonderd de te behouden groenzone) is 11 775m² groot. Er wordt geopteerd om vooronderzoek uit te voeren in de vorm van proefsleuven. Deze techniek is volgens een kosten-batenanalyse de beste optie om alle archeologische informatie te verzamelen. Andere vooronderzoeken (geofysisch, boringen, oppervlakteprospecties en metaaldetectie) zijn weinig zinvol en dienen bijgevolg niet uitgevoerd te worden. Aangezien de terreinen nog niet in eigendom zijn van de initiatiefnemer dient het onderzoek in uitgesteld traject te gebeuren.

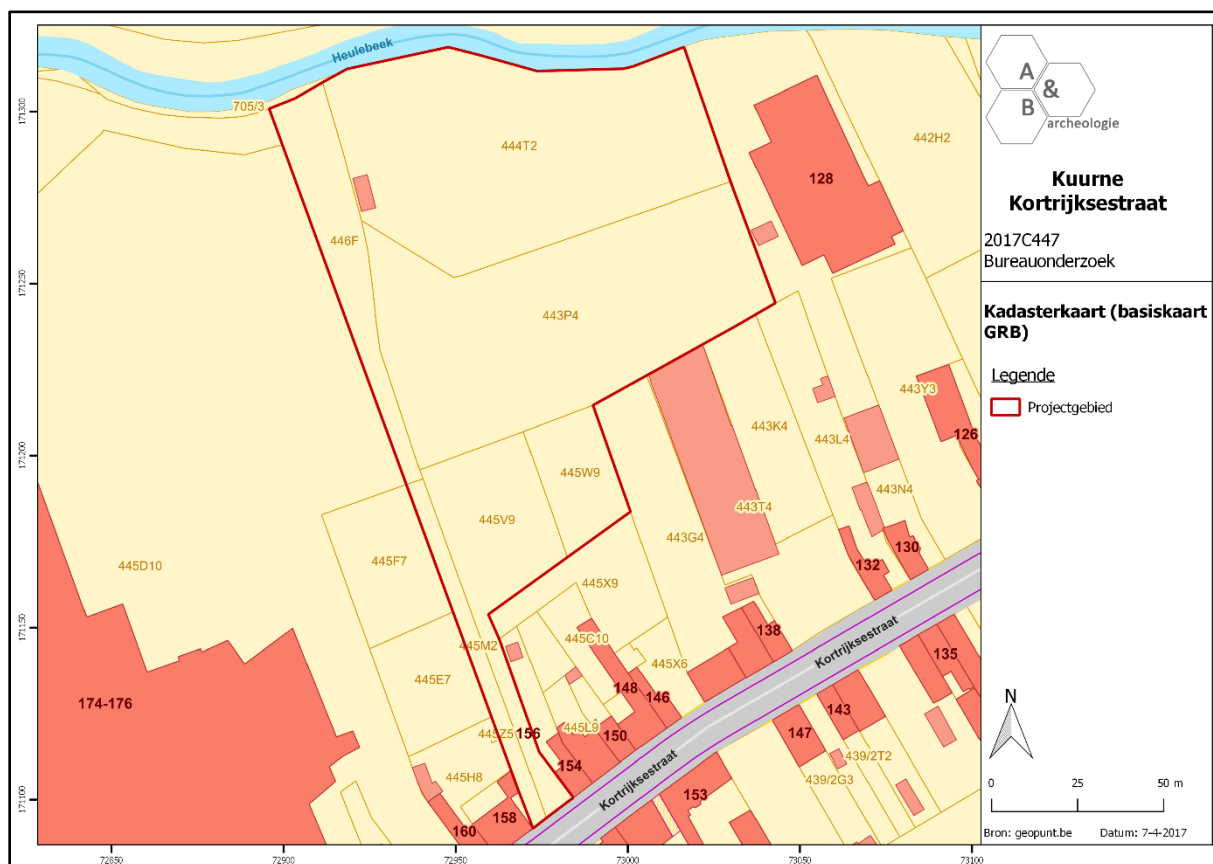
2. Administratieve gegevens en afbakening

Locatiegegevens: West-Vlaanderen, Kuurne Kortrijksestraat

Lambertcoördinaten onderzoeksgebied: X: 72895 en Y: 171091; X: 73043 en Y: 171319

Kadastergegevens: Kuurne, sectie C, perceel nrs. 445m2, 446f, 445a7, 445v9, 445w9, 443p4, 444t2.

De totale site heeft een oppervlakte van ongeveer 15 150m². Op basis van de impact van de werkzaamheden dient over een selectie van het terrein (11 775m²) verder vooronderzoek te gebeuren door middel van proefsleuven. Aangezien de terreinen nog niet in eigendom zijn van de initiatiefnemer dient het onderzoek in uitgesteld traject te gebeuren. De totale oppervlakte van de proefsleuven, 9 in totaal, bedraagt ca. 1178m² oftewel 10% van de afgebakende zone. Het sleuvenplan is volgens een NW-ZO oriëntatie opgesteld, enerzijds is dit de hoogste trefkans om gebouwen aan te snijden en anderzijds om een duidelijk inzicht te krijgen in het archeologische potentieel. Aanvullend op de proefsleuven dienen nog kijkvensters, dwars- of volgsleuven aangelegd te worden met een dekkingsgraad van 2,5% oftewel 294m² van het terrein. Deze kunnen vrij ingepland worden door de uitvoerende erkende archeoloog.

Figuur 1 Uitsnede uit het kadasterplan met aanduiding van het projectgebied (bron: geopunt.be).

3. Vraagstelling

Het doel van het onderzoek is om te achterhalen of er op het terrein één of meerdere archeologische sites aanwezig zijn en te bepalen welke maatregelen dienen te worden genomen voorafgaand aan de verdere ontwikkeling van het projectgebied. Daarnaast kan ook de verstoringsgraad in kaart gebracht worden. Hieronder worden enkele specifieke, niet limitatieve, onderzoeksvragen weergegeven.

- Zijn er archeologische sporen aanwezig? Welke spoorcategorieën komen voor?
- Wat is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren en behoren ze tot één of meerdere periodes?
- Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten of aanwijzingen voor andere functionele eigenschappen?
- Wat is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?
- Kan een archeologische site uitgesloten worden?
- Wat is de graad van verstoring binnen het plangebied?

4. Plan van aanpak (onderzoeksstrategie, -methode en –technieken)

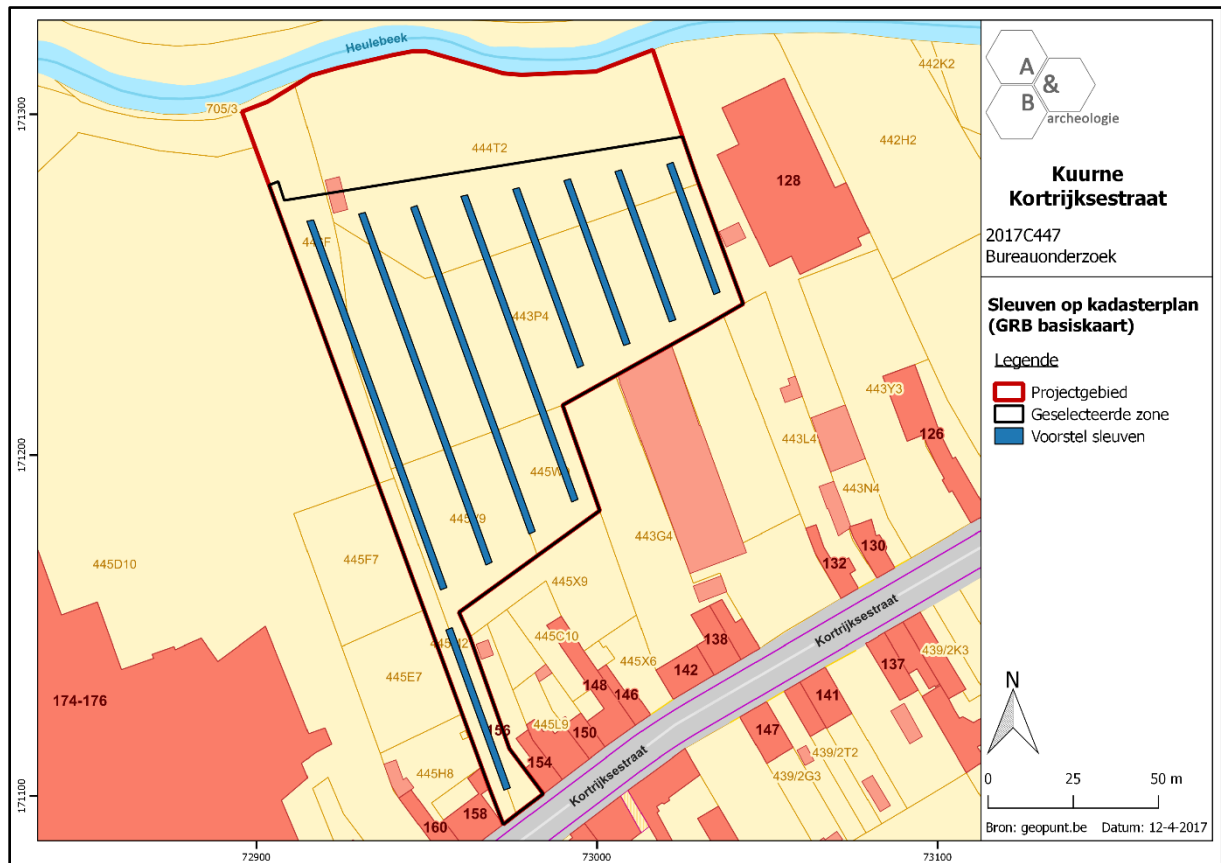
Uit het verslag van resultaten kwam naar voor dat verder vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven de meest aangewezen methode is om deze site te onderzoeken. De afbakening van het onderzoeksgebied is te vinden op figuur 2. De voorziene onderzoeksmethode moet niet uitgevoerd worden indien de geplande werken alsnog niet zullen plaatsvinden.

Teneinde na te gaan of er archeologisch relevante grondsporen aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied, dient gebruik gemaakt van de inplanting van parallelle ononderbroken proefsleuven in het onderzoeksgebied. Bij de inplanting bedraagt de afstand tussen de proefsleuven minimum 12m en maximum 15m (van middenpunt tot middenpunt). Voor de uitgraving wordt gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak. De sleuven zijn 1,80 tot 2m breed en NW-ZO georiënteerd. In dit geval zullen 9 NW-ZO sleuven aangelegd worden. Daarnaast worden extra volg-, dwarsleuven of kijkvensters aangelegd om beter inzicht te krijgen in de aard van de aangetroffen archeologische sporen.

Er wordt 10%, oftewel ca. 1178m², van de onderzoekbare oppervlakte opengelegd door middel van sleuven en 2,5%, oftewel ca. 294m², door middel van volg-, dwarsleuven of kijkvensters. Op die manier is er een maximale info voor een minimale kost.

De grond wordt gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Het dichten gebeurt op zo'n manier dat de originele bodemopbouw opnieuw bekomen wordt en dat de draagkracht van de bodem minstens gelijk is aan de draagkracht voorafgaand de start van het veldwerk. Indien nodig worden kwetsbare sporen (bv. urnengraven) afgedekt met waterdoorlatende doek.

Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage van de hierboven beschreven methodes dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk. Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de vraagstelling gefundeerd kan beantwoord worden.

Figuur 2 Projectie van de sleuven op het kadasterplan (bron: geopunt.be).

5. Gewenste competenties

- Het team moet bestaan uit minstens 1 archeoloog met minstens 100 werkdagen ervaring met onderzoek op zandleemgronden.
- Het team moet bestaan uit minstens 2 archeologen met minstens 40 werkdagen veldervaring met proefsleuvenonderzoek in zandleemgronden.

6. Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk

Er zijn geen voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk.